

ПРИКАЗ

БОЕРЫК

02.08.2022

Казан ш.

№ 118

Татарстан Республикасы территориясендә эшчәнлек алып баручы экскурсоводларга (гидларга), гид-тәржемәчеләргә аттестация үткөрү буенча аттестация комиссиясе турында нигезләмә раслау хакында

«Россия Федерациясендә туристлык эшчәнлеге нигезләре турында» 1996 елның 24 ноябрәндәге 132-ФЗ номерлы федераль законның 4⁴ статьясы, РФ Хөкүмәтенен «Экскурсоводларны (гидларны), гид-тәржемәчеләрне аттестацияләү турында нигезләмә раслау хакында» 2022 елның 7 маендагы 833 номерлы карары, шулай ук Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасының Туристлык буенча дәүләт комитеты мәсьәләләре» 2014 елның 12 апрелендәге 234 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасының Туристлык буенча дәүләт комитеты турындагы нигезләмәнең 4.1 пунктындагы унбишенче абзацы нигезендә боерык бирәм:

1. Расларга:

Татарстан Республикасы территориясендә эшчәнлек алып баручы экскурсоводларга (гидларга), гид-тәржемәчеләргә аттестация үткөрү буенча аттестация комиссиясе турында кушымтада бирелгән нигезләмәне (1 нче кушымта);

Татарстан Республикасы территориясендә эшчәнлек алып баручы экскурсоводларның (гидларның), гид-тәржемәчеләрнең тәңгәлләштерә торган күкрәк карточкасы формасын (2 нче кушымта);

экскурсоводның (гидның) яки гид-тәржемәченең тәңгәлләштерә торган күкрәк карточкасы тасвирламасын (3 нче кушымта).

2. Әлеге боерык үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Туристлык буенча дәүләт комитеты рәисе урынбасары Г.М.Сафинга йөкләргә.

3. Әлеге боерык 2022 елның 1 сентябрәннән үз көченә керә һәм 2028 елның 31 августына кадәр гамәлдә була.

Рәис

С.Е. Иванов

Татарстан Республикасы Туристлык
буенча дәүләт комитетының 2022
елның 02.08.2022 № 118
боерыгына 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы территориясендә эшчәнлек алып баручы
экскурсоводларга (гидларга), гид-тәржемәчеләргә аттестация үткәрү буенча
аттестация комиссиясе турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы территориясендә эшчәнлек алып баручы
экскурсоводларга (гидларга), гид-тәржемәчеләргә аттестация үткәрү буенча
аттестация комиссиясе турында нигезләмә (алга таба – Нигезләмә) «Россия
Федерациясендә туристлык эшчәнлеген нигезләре турында» 1996 елның 24
ноябрдәгә 132-ФЗ номерлы федераль закон, РФ Хөкүмәтенен
«Экскурсоводларны (гидларны), гид-тәржемәчеләрне аттестацияләү турында
нигезләмә раслау хакында» 2022 елның 7 маендагы 833 номерлы карары (алга таба
– 2022 елның 7 маендагы 833 номерлы карар) нигезендә эшләнә һәм Татарстан
Республикасы территориясендә эшчәнлек алып баручы экскурсоводларга
(гидларга), гид-тәржемәчеләргә аттестация үткәрү буенча аттестация
комиссиясенен (алга таба – Комиссия) эш кагыйдәләрен һәм аны формалаштыру
тәртибен ачыклай, Комиссия рәисенен һәм әгъзаларының хокукларын һәм
бурычларын билгели.

1.2. Татарстан Республикасы территориясендә эшчәнлек алып баручы
экскурсоводларны (гидларны), гид-тәржемәчеләрне аттестацияләү (алга таба –
аттестация), әгәр Россия Федерациясенен халыкара килешүләре белән башкасы
каралмаган булса, аларның экскурсоводларга (гидларга), гид-тәржемәчеләргә (алга
таба – дөгъва кылучыларга) таләпләргә туры килүен раслау өчен, Россия
Федерациясе гражданнына карата Комиссия тарафыннан үткәрелә.

1.3. Комиссия үз эшчәнлегендә «Россия Федерациясендә туристлык
эшчәнлеген нигезләре турында» 1996 елның 24 ноябрдәгә 132-ФЗ номерлы
федераль законга, 2022 елның 7 маендагы 833 номерлы карарга, Татарстан
Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасының
Туристлык буенча дәүләт комитеты мәсьәләләре» 2014 елның 12 апрелдәгә 324
номерлы карарына таянып эш итә.

1.4. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр Россия Федерациясе
законнары һәм 2022 елның 7 маендагы 833 номерлы карарда билгеләнгән
мәгънәләрдә кулланыла.

1.5. Комиссия Татарстан Республикасы Туристлык буенча дәүләт комитеты
(алга таба – Дәүләт комитеты) боерыгы белән төзелгән һәм, әгәр Россия
Федерациясенен халыкара килешүләре белән башкасы каралмаган булса, Россия
Федерациясе гражданнына карата аттестация үткәрә торган даими эшләүче орган
булып тора.

1.6. Комиссия түбәндәгә максатларда оештырыла:
дөгъва кылучылардан квалификация имтиханнарын кабул итү;

аттестация турында яки аттестациядән баш тарту турында карар кабул итү; квалификация имтиханы өчен сораулар формалаштыру һәм аларны Дәүләт комитетына раслау өчен жиберү.

1.7. Комиссия Татарстан Республикасы территориясендә эшчәнлек алып баручы, аттестациясе булмаган экскурсоводлар (гидлар), гид-тәржемәчеләр тарафыннан экскурсия хезмәте күрсәтү сыйфаты өчен җавап бирми.

1.8. Дәүләт комитеты аттестация комиссиясе турында нигезләмәне һәм аның составы турындагы белешмәләрне «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге (алга таба – «Интернет» челтәре) үзенең рәсми сайтында (<http://tourism.tatarstan.ru>) урнаштыра һәм актуаль хәлдә тотат.

II. Комиссиянең составы һәм аның эш тәртибе

2.1. Комиссия әгъзалары составы Дәүләт комитеты боерыгы белән раслана.

2.2. Комиссия составына түбәндәгеләр керә:

Дәүләт комитеты вәкилләре;

туроператорлар, турагентлар, экскурсоводлар (гидлар) һәм (яки) гид-тәржемәчеләрнең профессиональ бергәлеген тәкъдим итә торган оешмаларның, экскурсоводлар (гидлар) һәм (яки) гид-тәржемәчеләр эзерләүне гамәлгә ашыра торган белем бирү оешмалары, туристлык эшчәнлеген алып баручы оешмалар, музейлар һәм башка күрсәтү объектлары, мәдәният, тарих, туган якны өйрәнү, сәнгать өлкәсендә фәнни һәм коммерцияле булмаган оешмалар, үзәкләштерелгән дини оешмалар һәм (яки) аларның структурасына керүче дини оешмалар вәкилләре.

2.3. Комиссия 10 кешедән тора һәм Комиссия рәисен, Комиссия рәисе урынбасарын, Комиссия әгъзаларын, Комиссия сәркатибен үз эченә ала.

2.4. Комиссиянең вәкаләтләре:

квалификация имтиханнары үткөрү срокларын билгеләү;

квалификация имтиханнарын кабул итү;

комиссия утырышы беркетмәләрен рәсмиләштерү һәм имзалау;

квалификация имтиханы өчен сораулар формалаштыру һәм аларны раслау өчен Дәүләт комитетына жиберү.

2.5. Комиссия рәисе, Комиссия рәисе урынбасары һәм Комиссия сәркатибе Комиссия әгъзалары арасынан Дәүләт комитеты рәисе боерыгы белән раслана.

2.6. Комиссия рәисе, Комиссия рәисе урынбасары, Комиссия әгъзалары һәм сәркатибе функцияләре әлеге Нигезләмә белән билгеләнә.

2.7. Комиссия утырышлар рәвешендә эшчәнлек алып бара. Комиссия утырышын уздыру өчен кворум аның әгъзаларының гомуми саныннан кимендә яртысын тәшкил итә.

2.8. Комиссия утырышларны кирәк булган саен, әмма кварталга кимендә бер тапкыр уздыра. Кирәк булган очракта Комиссиянең чираттан тыш утырышлары үткәрелергә мөмкин.

2.9. Комиссия әгъзалары Комиссия утырышында турыдан-туры форматта һәм (яки) видеоконференция аша катнаша алалар.

2.10. Комиссия эше белән Комиссия рәисе җитәкчелек итә.

2.11. Комиссия рәисе вакытлыча булмаганда (авыру, ял, командировка һәм башка мөһим сәбәпләр) аның вазыйфаларын Комиссия рәисе урынбасары, ә Комиссия рәисе урынбасары вакытлыча булмаганда, Комиссия рәисе күрсәтмәсе буенча Комиссия әгъзасы башкара.

2.12. Комиссия рәисе:

Комиссия эшчәнлеген оештыра, шул исәптән Комиссиянең чираттагы һәм чираттан тыш утырышларын чакыртып, Комиссия утырышларын алып бара, Комиссия әгъзалары арасында вазыйфаларны бүлгән;

Комиссия утырышының көн тәртибен формалаштыра;

аттестация комиссиясе утырышы беркетмәсен (алга таба – Беркетмә) һәм Комиссия эшчәнлегенә бәйле башка документларны имзалый;

Комиссия утырышларында рәислек итә.

2.13. Комиссия сәркатибе:

Комиссия утырышының көн тәртибен формалаштыра;

Комиссия утырышларын үткәрү урыны, вакыты һәм шартларын тәмин итү турында мәсьәләләрне хәл итә, шулай ук утырышларны үткәрү турында Комиссия әгъзаларына хәбәр итә;

Комиссия әгъзаларын Комиссия утырышларында фикер алышу өчен бирелгән торган материаллар белән таныштыруны тәмин итә;

Комиссия эшен алып бара;

Беркетмә алып бара, утырышларны видеофиксацияләүне тәмин итә;

Беркетмәне «Интернет» челтәрендә Дәүләт комитетының рәсми сайтында урнаштыру өчен җаваплы затка тапшыра һәм дөгъва кылучыларга хәбәрләр җибәрә;

Беркетмә күчермәләрен һәм Комиссиянең башка документларын комиссия әгъзаларына һәм вәкилләре утырышларда катнашкан оешмаларга җибәрә;

Комиссия рәисенең башка йөкләмәләрен Комиссия эшчәнлегенә кысаларында башкара.

2.14. Комиссия әгъзалары:

Комиссия утырышында катнашалар, карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм карарлар эшләүдә катнашалар;

комиссия утырышында катнашу мөмкин булмаса, алдан ук (Комиссия утырышы уздырылган көнгә кадәр бер эш көненнән дә соңга калмыйча) бу хакта Комиссия сәркатибенә хәбәр итәләр;

Комиссия эшчәнлегенә кагылышлы документларда билгеләнгән тәртиптә танышалар;

Беркетмә һәм Комиссия эшчәнлегенә бәйле башка документларны имзалыйлар.

2.15. Комиссия әгъзасы житди сәбәпләр (авыру, ял, командировка һәм башка мөһим сәбәпләр) буенча Комиссия утырышында катнаша алмаса, Комиссия әгъзасы, Комиссия рәисе белән килештереп, экскурсия эшчәнлегенә өлкәсендә һөнәри белемнәре булган ышанычлы затны җибәрергә хокуклы.

2.16. Комиссия әгъзалары мәнфәгатьләр каршылыгын, Комиссия әгъзасының шәхси (турыдан-туры яки читләтеп) кызыксынучанлыгы яисә Комиссия әгъзасына йогынтысы (басымы) аның тарафыннан вәкаләтләрне тиешенчә үтәүгә йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган һәм бу вакытта Комиссия әгъзасының шәхси

кызыксынучанлыгы белән Россия Федерациясе гражданның яисә Комиссия эгъзасы финанс яисә башка йөкләмәләр белән бәйлә булган оешмаларының законлы мәнфәгатьләре арасында әлеге законлы мәнфәгатьләргә зыян салырга сәләтле булган каршылык килеп чыга яки килеп чыгарга мөмкин булган очракларны булдырмас өчен чаралар күрә.

Шул ук вакытта Комиссия эгъзасы тарафыннан үз вәкаләтләрен тиешенчә үтәүгә тәэсир итә яисә йогынты ясый ала торган шәхси кызыксынучанлык дигәндә Комиссия эгъзасы, аның гаилә эгъзалары яисә якин туганнары, шулай ук Комиссия эгъзасы финанс яисә башка төр йөкләмәләр белән бәйлә булган Россия Федерациясе гражданны өчен акчалата яки натураль формада керемнәр, турыдан-туры матди файда рәвешендә керемнәр алу мөмкинлеге турында сүз бара.

Мәнфәгатьләр каршылыгы килеп туган очракта, Комиссия эгъзасы Комиссия утырышы башланганчы бу хакта хәбәр итәргә тиеш. Бу очракта тиешле Комиссия эгъзасы аның белән мәнфәгатьләр каршылыгы килеп чыгарга мөмкин булган дөгъва кылучыны аттестацияләү комиссиясе эшендә катнашмый.

2.17. Аттестация комиссиясе эгъзасы булган дөгъва кылучыны аттестацияләү вакытында аның әлеге комиссиядә эгъзалыгы туктатыла.

2.18. Комиссия эгъзалары Дәүләт комитеты тарафыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә төзелә торган апелляция комиссиясе эгъзалары була алмый.

2.19. Россия Федерациясенә ике һәм аннан да күбрәк субъектлары территорияләре буенча уза торган милли туристлык маршрутларында һәм (яки) туристлык маршрутларында хезмәт күрсәтүне күздә тотучы экскурсоводны (гидны), гид-тәржемәченә аттестацияләү өчен Комиссия аттестация үткәругә, шул исәптән аттестация турында гаризада күрсәтелгән Россия Федерациясенә һәр субъекты комиссиясенә кимендә бер эгъзасын, видеоконференцәлемтә аша катнашырга жәлеп итә.

Комиссия эгъзалары, әлеге пунктның беренче абзацында каралган очракларда, Россия Федерациясе субъектларынан экскурсоводны (гидны), гид-тәржемәченә аттестацияләү турында карар кабул итүдә катнашалар.

2.20. Дөгъва кылучыларның белемнәрен һәм осталыкларын төрле яклап бәяләү, шул исәптән чит телне (чит телләренә) белүләрен бәяләү өчен Комиссия тиешле өлкәдән экспертларны жәлеп итәргә хокукы.

2.21. Чукракларның һәм начар ишетүчеләрнең белемнәрен һәм осталыкларын бәяләү өчен Комиссия ишарә телен белүче экспертларны һәм (яки) тәржемәчеләрне жәлеп итә.

2.22. Комиссия эгъзасы булган вазыйфаи зат вазыйфаларын башкаручы зат Комиссия утырышында киңәш бирү рәвешендәге тавыш хокукы белән катнаша.

2.23. Комиссия утырышларында катнашучы затлар законда саклана торган серне, конфиденциаль мәгълүматны, квалификация имтиханнарында катнашучыларның шәхси мәгълүматларын таратмаска тиеш.

2.24. Гариза һәм аңа кушып бирелә торган документлар Дәүләт комитетына (420015, Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Максим Горький ур., 19 йорт) турыдан-туры тапшырыла яки дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәге аша яисә, тапшыру турында белдереп, почта аша яки гади электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, Дәүләт

комитетының электрон почтасына tourism.rt@tatar.ru «Интернет» челтәре аша яисә «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша жибәрелә.

2.25. Дәүләт комитеты рәисе боерыгы белән билгеләнгән Дәүләт комитетының җаваплы хезмәткәре гаризаны һәм аңа кушып бирелә торган документларның тулылыгын алар кәргән көннән башлап өч эш көне эчендә карый.

Аларны карау нәтижәләре буенча барлык документларны Комитет рәисенә тапшыра. Комитет рәисе (яисә аны алмаштыручы зат) дөгъва кылучыны квалификация имтиханын узуга кертү яки кертүдән баш тарту турында карар кабул итә.

2.26. Квалификация имтиханы аттестация комиссиясе тарафыннан кабул ителә. Аттестация комиссиясе квалификация имтиханнарын үткөрү срокларын билгели. Квалификация имтиханнарын үткөрү вакытлары турында Россия Федерациясе субъектының вәкаләтле органы «Интернет» челтәрендәге үз сайтында квалификация имтиханнары башланган көнгә кадәр 30 календарь көннән дә ким булмаган чорда мәгълүмат урнаштыра.

2.27. Дөгъва кылучыны аттестацияләү турындагы карар Комиссия утырышында катнашучы Комиссия әгъзаларының күпчелек тавышы белән кабул ителә. Комиссия әгъзаларының тавышлары саны тигез булганда, Комиссия утырышында рәислек итүче затның тавышы хәлиткеч булып тора.

2.28. Комиссия эшен матди-техник яктан тәэмин итүне Дәүләт комитеты башкара.

Татарстан Республикасы
Туристлык буенча дәүләт
комитетының 2022 елның

№ _____
боерыгына 2 нче кушымта

(Рәвеш)

Экскурсоводның (гидның) яки тәржемәченең тәңгәлләштерә торган күкрәк
карточкасы

Экскурсоводның (гидның) яки тәржемәченең тәңгәлләштерә торган күкрәк
карточкасының АЛГЫ ЯГЫ

<p>ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ</p> <p>ТУРИСТЛЫК БУЕНЧА ДӘҮЛӘТ КОМИТЕТЫ</p> <p>Элемтә өчен телефон: (842) 222-90-30</p>		<p>REPUBLIC OF TATARSTAN</p> <p>STATE COMMITTEE ON TOURISM OF THE REPUBLIC OF TATARSTAN</p> <p>Contact number: (842) 222-90-30</p>					
<p>ТӨСЛЕ ФОТО</p>	<p>Фамилия</p>	<p>Surname</p>	<p>Исем</p>	<p>Name</p>	<p>Ата исеме</p>	<p>Middle name</p>	<p>ЭКСКУРСОВОД (ГИД)/ГИД-ТӘРЖЕМӘЧЕ TOUR GUIDE/GUIDE-TRANSLATOR</p>
<p>Федераль реестрда теркәү номеры Registration number in the federal register</p>	<input type="text"/>	<p>QR-КОД</p>					
<p>Бирү датасы Date of issue</p>	<input type="text"/>	<p>Гамәлдә булу вакыты Validity period</p>	<input type="text"/>				
<p>Аттестациянең сериясе, теркәү номеры Series, certificate registration number</p>	<input type="text"/>						
<p>Аттестатның гамәлдә булу Certificate validity period</p>	<input type="text"/>						
<p>Бирелде: Татарстан Республикасы Туристлык буенча дәүләт комитеты тарафыннан Issued: State Committee on Tourism of the Republic of Tatarstan</p>	<p>Дата/Date</p>						
 Visit Tatarstan							

Экскурсоводның (гидның) яки тәржемәченең тәңгәлләштерә
торган күкрәк карточкасының
ИКЕНЧЕ ЯГЫ

<i>Туристлык объекты- ның исеме</i>	<i>ел</i>	<i>ел</i>	<i>ел</i>	<i>ел</i>	<i>ел</i>

Татарстан Республикасының Туристлык буенча дәүләт комитетының
туристлык эшчәнлеген дәүләт тарафыннан жайга салу бүлеге
(843) 222-90-30

Visit Tatarstan

Экскурсоводның (гидның) яки тәржемәченең тәңгәлләштерә торган күкрәк
карточкасының тасвирламасы

1. Экскурсоводның (гидның) яки гид-тәржемәченең тәңгәлләштерә торган күкрәк карточкасы (алга таба – тәңгәллек карточкасы) пластиктан эшләнә. Тәңгәллек карточкасының алгы ягында урнаштырыла:

1.1. Үзәк өлешеннән өске ягында – Татарстан Республикасы гербы, гербтан сул якта – язу: «ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТУРИСТЛЫК БУЕНЧА ДӘҮЛӘТ КОМИТЕТЫ», гербтан уң якта инглиз телендә кабатлана.

Язулар астында түбәнрәк Татарстан Республикасы Туристлык буенча дәүләт комитетының (алга таба – Дәүләт комитеты), инглиз телендә кабатлап, элементә телефоны күрсәтелә.

1.2. Экскурсоводның (гидның) һәм (яисә) гид-тәржемәченең тәңгәлләштерә торган күкрәк карточкасы тасвирламасының (алга таба – Карточка тасвирламасы) 1.1 пунктында күрсәтелгән язу астында:

сулда – тәңгәллек карточкасын алучының төсле фотосы;

фотодан уңда – язу: «Фамилия, исем, атасының исеме», инглиз телендә кабатлана.

1.3. Карточка тасвирламасының 1.2 пунктында күрсәтелгән язу астында урта өлеше буенча махсулашу күрсәтелә: «ЭКСКУРСОВОД (ГИД)» яки «ГИД-ТӘРЖЕМӘЧЕ», инглиз телендә кабатлана.

«ЭКСКУРСОВОД (ГИД)» язуы зәңгәр (зәңгәрсү төстәге) тәңгәллек карточкаларында башкарыла.

«ГИД-ТӘРЖЕМӘЧЕ» язуы яшел (ачык яшел) төстәге тәңгәллек карточкаларында башкарыла.

1.4. Астарак Карточка тасвирламасының 1.3 пунктында күрсәтелгән язулар, фото астында:

сулда – язу: «Федераль реестрда теркәү номеры», инглиз телендә кабатлана.

Федераль реестрдагы теркәү номеры – экскурсоводларның (гидларның) һәм гид-тәржемәчеләрнең бердәм федераль реестрына кертелгән реестр язуының уникаль номеры;

уң якта – QR-код, ул кодлаштырылган рәвештә экскурсоводларның (гидларның) һәм гид-тәржемәчеләрнең бердәм федераль реестрының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге битенең адресын анда урнаштырылган, экскурсоводлар (гидлар) һәм гид-тәржемәчеләр турындагы белешмәләрдән торган язулар белән бергә үз эченә алырга тиеш.

1.5. 1.4 пунктта күрсәтелгән язу астында урнаштырыла:

сулда – язу: «Бирү датасы», англиз телендә кабатлана;
унда – язу: «Гамәлдә булу вакыты», англиз телендә кабатлана.

1.6.1.4 пунктта күрсәтелгән язу астында урнаштырыла:

язу: «Аттестатның сериясе, теркәү номеры», англиз телендә кабатлана;

астарак – язу: «Аттестатның гамәлдә булу вакыты», англиз телендә кабатлана;

тагын да астарак – «Бирелде: Татарстан Республикасы Туристлык буенча дәүләт комитеты тарафыннан», англиз телендә кабатлана.

1.7. 1.6 пунктта күрсәтелгән язу астында кызыл төстә «Visit Tatarstan» логотибы һәм язуы урнаштырыла.

2. Тәңгәллек карточкасының икенче ягында урнаштырыла:

2.1. Өске якта урта өлеше буенча «Экскурсоводны (гидны) яки гид-тәржемәчене аттестацияләү», англиз телендә кабатлана.

2.2. 2.1 пунктта күрсәтелгән язу астында 5x5 таблица урнаштырыла. Беренче багана атамасы «Туристлык объекты исеме», аннан соң «ел».

2.2 пунктта күрсәтелгән таблица астында «Татарстан Республикасы Туристлык буенча дәүләт комитетының туристлык эшчәнлеген дәүләт тарафыннан жайга салу бүлгеге (843) 222-90-30» дигән язу урнаштырыла.

2.3. 2.2 пунктта күрсәтелгән язу астында кызыл төстә «Visit Tatarstan» логотибы һәм язуы урнаштырыла.

2.4. Тәңгәлләштерә торган күкрәк карточкасының үлчәме:

киңлегә – кимендә 95 мм;

озынлыгы – кимендә 140 мм.